

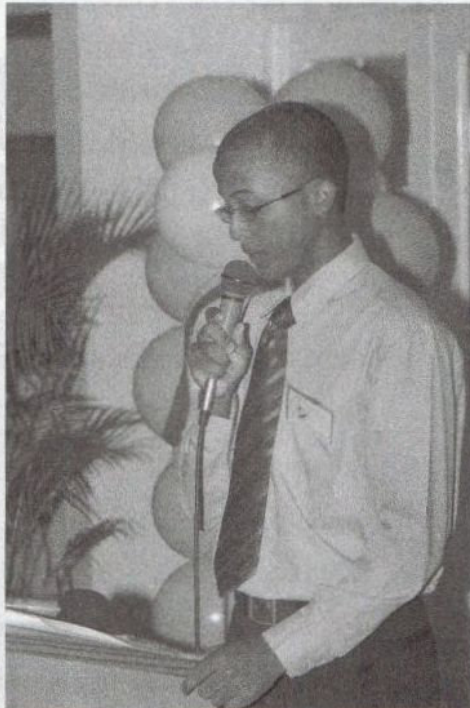

Het studentenleven begint!

Ik zal me even voorstellen voor de lezers die mij nog niet kennen. Mijn naam is Daury Jansen en ik studeer momenteel Bedrijfsinformatietechnologie, een brug tussen bedrijfskunde en informatica, aan de Universiteit Twente,. Ik woon zelf op de campus van de Universiteit en ik heb het er erg naar mijn zin. Er is heel veel veranderd in een korte tijd en daarom wil ik als student de toekomstige studenten aanmoedigen en een beetje van mijn ervaring met jullie delen.

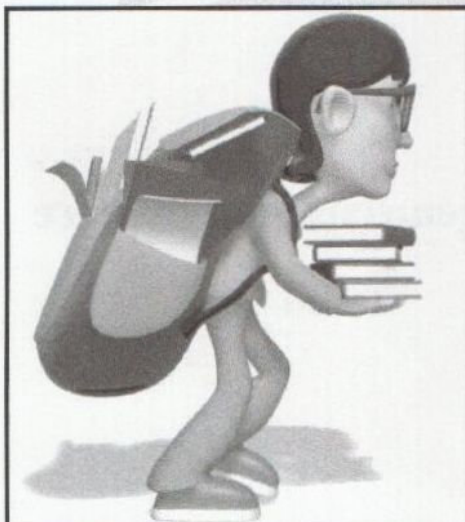
Een belangrijke datum breekt aan; de Studie- & Beroepenmarkt. Een middagje waarin je veel informatie kan krijgen. Voor de meeste studenten op Bonaire is het misschien moeilijk om even snel een bezoekje te brengen aan hun toekomstige opleidingsinstituut, daarom is de Studie- & Beroepenmarkt ook zo nuttig. Wat ik gemerkt heb is, dat je nooit te vroeg kan beginnen. Hoe beter je jezelf op de hoogte stelt van alle keuzemogelijkheden, des te betere keuze je kunt maken.

Het is eigenlijk wel verbazingwekkend hoe snel de tijd gegaan is. Gisteren zat ik nog met mijn klas les te volgen en nu met een man of 600 in een collegezaal. Naar Nederland verhuizen bete-

kent een ander cultuur, ander weer, andere mensen. Maar dit kan ook gelden voor andere plekken die je kiest; Je vertrekt vanuit het vertrouwde Bonaire en je ouders vertrouwen erop dat het goed komt door de waardevolle levenslessen die ze je hebben bijgebracht. Dit is dan ook volgens mij de grootste verandering; je hebt je ouders niet meer dichtbij. Dit zorgt ervoor dat je heel veel zaken zoals budgetplanning, koken en zorgverzekering, zelf moet regelen. Het kan in het begin moeilijk zijn,, maar met de juiste tips kom je een heel eind.

Wees niet bang om vragen te stellen, dit is zeer belangrijk want Universiteit of HBO/MBO is even wat anders dan de middelbare school en het is iets waar je even aan moet wennen. Het is misschien moeilijker een vraag te stellen in een grote collegezaal, maar als je het doet merk je dat de hoogleraar belangrijke punten naar voren brengt en dat je ook actief met de les meedoet. Het maakt niet uit waar of wat je gaat studeren, belangrijk is dat je discipline hebt en altijd je best blijft doen. Het keuzeproces kan nog ver liggen, maar het is essentieel dat je kiest wat je echt leuk vindt. Je zult snel merken dat er in een opleiding vakken zijn waar je meer moeite mee hebt, net zoals op de middelbare school. Maar zelfs die vakken kan je gemakkelijk halen door altijd naar colleges te gaan en actief bezig te zijn met de stof. Als laatste tip geef ik mee om niet bang te zijn voor veranderingen. Studeren kan erg leuk zijn en er komt nou eenmaal een dag dat je het huis verlaat om je eigen toekomst te bouwen en uiteindelijk wat te kunnen bijdragen aan *nos dushi Boneiru*. Ik wens jullie veel succes in het keuzeproces en misschien tot ziens!

**Daury Jansen,
Ex-leerling SGB**

Bonaire

In het nieuwe onderwijssysteem dient elke leerling aan het einde van de basisvorming een sector of een richting te kiezen. Deze keuze moet op jonge leeftijd gebeuren. Ouders kennen hun kind als geen ander, dus kunnen zij hun kind de broodnodige begeleiding en ondersteuning geven tijdens hun keuzeproces. Het is daarom heel belangrijk dat men op de hoogte is van de mogelijkheden die het VMBO (PBL/PKL/TKL/Pro) te bieden heeft.

Binnen de PBL/PKL afdeling kunnen studenten kiezen tussen de sector Techniek (Bouw, Installatie, Metaal of Motorvoertuigen), sector Administratie & Commercie (alleen PKL), sector Hospitality en sector Zorg & Welzijn. Het Leerwerktraject (LWT) is speciaal voor leerlingen die praktisch zijn ingesteld. In de TKL afdeling vinden we de sectoren: Techniek, Zorg & Welzijn en Administratie. Voor de toekomst zijn we bezig de keuzemogelijkheden uit te breiden met de sector Techniek Breed (PBL/PKL) en de sector Sport en Dienstverlening (PKL). Het VMBO is echter géén eindonderwijs, maar een opstap naar het MBO. Leerlingen zijn tot hun 18e leerplichtig en dienen in het bezit te zijn van een startkwalificatie (minimaal niveau 2 MBO). Bonaire verkeert in de uitzonderlijke situatie dat zowel het VMBO als het MBO onder hetzelfde bestuur vallen. Als een leerling het naar zijn zin heeft in één van de richtingen die het VMBO biedt, is er het voordeel dat binnen dezelfde organisatie vervolgoopleidingen worden aangeboden op middelbaar niveau. Afhankelijk van het vakkenpakket en de leerweg in het VMBO zijn er opleidingen mogelijk op niveau 2,3 en 4. Een

student die niveau 4 heeft afgerond kan doorstromen naar een HBO opleiding. Het MBO biedt ook opleidingen aan in de combinatie van werken en leren.

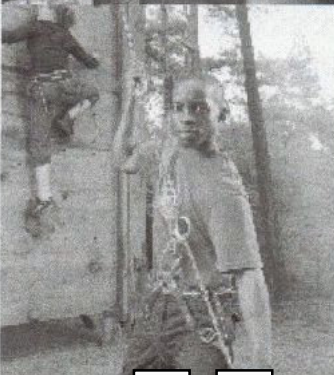
Op de website www.beroepsonderwijsbonaire.org is meer informatie te vinden over de opleidingen. De opleidingen die op het MBO verzorgd worden zijn:
Welzijn niveau 2, 3 en 4
Administratie niveau 2, 3 en 4
Horeca niveau 2 en 3 (alleen niveau 2 BBL)
Techniek niveau 2, 3 en 4 (alleen niveau 2 BBL).

We zijn "op weg naar een doorlopende leerlijn van VMBO naar MBO". Doorlopende leerlijnen in o.a. taal en rekenen en competentiegericht onderwijs. Belangrijk is dat het onderwijs als uitgangspunt wordt genomen en er samenwerking is op docentenniveau. Bovenal dat we samen verantwoordelijk zijn voor goed onderwijs voor onze studenten en er een gedeelde ambitie is. Het VMBO en het MBO samen onder één dak: een must voor de toekomst.

Gemma I.M. van de Linden
Unitmanager
VMBO & PRO

Bonaire
(advertentie)

Studeren bij Landstede MBO

Ons doel is jou helpen je talent te ontdekken, te ontwikkelen en je ambities te realiseren. Dat doen we door als school persoonlijk, waarde(n)vol, ondernemend en sportief te zijn.

Bij Landstede MBO leer je in Landschappen. Dit zijn interessegebieden waarin je kunt kennismaken met je toekomstige beroep en werkveld. Er zijn er veertien in totaal:

Bouw & Architectuur, Gezond & Wel,
Groen & Dier, Handel & Commercie,
ICT & Technologie, Mooi & Mode,
Office & Management, Onderwijs &
Opvoeding, Sport & Bewegen, Techniek &
Innovatie, Transport & Logistiek, Veilig &
Beschermd, Vormgeving & Entertainment,
Vrij & Gastvrij.

Beroepsonderwijs op Bonaire

Aan de Kaya Korona staat het blauwgroene gebouw van het mbo. Hier wordt beroepsonderwijs aangeboden op het gebied van administratie, techniek, horeca en welzijn.

Emily Kocks is opleidingscoördinator van de sector welzijn, zij vertelt over de verschillende richtingen in deze sector, en over de beroepsperspectieven.

Wat biedt mbo afdeling welzijn in het kort?

We hebben verschillende niveaus: op niveau 2 heeft het mbo de opleiding tot helpende welzijn. Een helpende assisteert de leiding, en heeft geen eindverantwoordelijkheid. Iemand die de opleiding SPW op niveau 3 heeft afgerond, mag meer verantwoordelijkheid dragen. Maar uniek van ons beroepsonderwijs is dat je op niveau 3 je afstudeerrichting kunt kiezen: je kunt de kant op van de gehandicaptenzorg of die van de kinderopvang. Op niveau 4 hebben we de opleiding tot onderwijsassistent.

Je komt net van het vmbo, wat kun je dan op het mbo verwachten?

Leerlingen moeten meestal erg wennen. Het vmbo is schoolser. Als je bijvoorbeeld spijbelt of je huiswerk niet maakt, moet je terugkomen voor een strafmiddag. Hier zijn ze geen leerling meer, maar student, en zo worden ze ook behandeld: je hebt zelf de

verantwoordelijkheid om in de lessen te verschijnen. Doe je dat niet, ben je bijvoorbeeld minder dan 80% aanwezig, dan heb je geen recht op een herkansing. De mentoren hebben meer de rol van coach. De coaching is voornamelijk gericht op eigen verantwoordelijkheid dragen, bewustwording in het maken van keuzes en zelfstandigheid.

En welke vakken krijg je zoal?

Vooraf agogische vakken: je verdiept je in de doelgroep waarmee je in je toekomstige baan te maken gaat krijgen: van baby, peuter, oudere tot gehandicapten of kinderen met leerstoornissen. Daarnaast ben je bezig met je eigen ontwikkeling. In de lessen wordt veel gereflecteerd. Je kijkt naar je eigen handelen, waarom je iets hebt gedaan zoals je het hebt gedaan, en hoe je het een volgende keer anders kunt doen. Je leert jezelf beter kennen, want uiteindelijk ben jij zelf het instrument om mee te werken straks. Dus je moet voor jezelf op kunnen komen, omgaan met conflicten, weten wat je sterke en zwakke kanten zijn. Dit kan weleens confronterend zijn – er wordt weleens gehuild – maar daar groei je van.

Je hebt een opleiding gevolgd.

En daarna?

Als je in het basisonderwijs wilt werken, heb je op Bonaire een goed perspectief. Hoewel basis-

scholen nog relatief onbekend zijn met de ‘onderwijsassistent’, zijn er op de verschillende scholen wel enkele in dienst. Bovendien kun je met je diploma ‘onderwijsassistent niveau 4’ een vervolgopleiding tot basisschool-docent volgen aan de LOFO (lerarenopleiding voor funderend onderwijs), verzorgd door de universiteit van Curaçao. Ook aan kinderopvang is op het eiland een groeiende behoefte, en door de regelgeving uit Nederland, moet het personeel voldoende gecertificeerd zijn. Bij de FKPD, instelling voor gehandicaptenzorg, lopen veel studenten van ons stage. De meesten hebben het daar erg naar hun zin, maar helaas zijn daar tot nog toe weinig vacatures.

Wat maakt mbo Bonaire bijzonder?

Het onderwijs is heel kleinschalig. Dat heeft als groot voordeel dat studenten veel persoonlijke aandacht krijgen: docenten kennen al hun studenten, er is veel een op een contact. We hebben goede, vakbekwame docenten en maken in de lessen veel gebruik van audiovisueel materiaal: afleveringen van ‘Supernanny’ worden hier heel veel bekeken!

Janita Monna,
Communicatiemedewerkster
SGB

ROA Caribisch Nederland: doorontwikkelen en opstarten

Voorgeschiedenis:

Sinds 10 oktober 2010 zijn Bonaire, Sint Eustatius en Saba openbare lichamen die als ‘bijzondere gemeenten’ functioneren binnen Nederland.

De minister van OC&W is verantwoordelijk voor het onderwijsbeleid op de eilanden. Dat betekent dat de scholen in Caribisch Nederland onderdeel zijn van het onderwijssysteem van Nederland.

Het doel is dat in 2016 de onderwijskwaliteit van de scholen in Caribisch Nederland op een naar Nederlandse en Caribische maatstaven aanvaardbaar niveau is.

Vooruitlopend op de transitie van 10-10-2010 heeft Fundashon Forma een belangrijke aanzet gedaan om de beroepspraktijkvorming op het eiland vorm te geven d.m.v.

- ◆ het scholen van leermeesters in het begeleiden van stagiaires.
- ◆ het ontwikkelen van een train de trainerstraject.
- ◆ het wettelijk erkennen van leerbedrijven
- ◆ aanbieden van ondersteuning onderwijs/arbeidsmarkt.

Het opstarten van een ROA (Raad Onderwijs en Arbeidsmarkt) is een vervolg op deze ontwikkeling.

De doelstellingen van ROA zijn:

- a. de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te adviseren over de doelmatigheid van beroepsopleidingen die instellingen voornemens zijn te verzorgen of al verzorgen, gelet op de arbeidsmarktrelevantie van die opleidingen;
  - b. bij te dragen aan een doelmatige en doelgerichte inzet van overheidsmiddelen door het doen van voorstellen, welke beroepsopleidingen voor erkenning en bekostiging uit de Rijkskas in aanmerking komen;
  - c. leerbedrijven te erkennen, te begeleiden en te adviseren bij het opleiden van leerlingen;
  - d. arbeidsmarktontwikkelingen te vertalen naar opleidingsinhoud;
  - e. deskundigheid te bieden op het gebied van kwalificeren en examineren;
  - f. regionaal overleg tussen onderwijsinstellingen en leerbedrijven stimuleren;
  - g. projecten uit te voeren ter verbetering van de aansluiting tussen opleidingen;
  - h. monitoren van de arbeidsmarktrelevantie;
  - i. het creëren van randvoorwaarden om de kwaliteit van een beginnend beroepsbeoefenaar te borgen m.b.t. het bedrijfsleven en het onderwijs.
- De installatie van het bestuur heeft donderdag 29 september 2011 bij de notaris plaatsgevonden.

De bestuursleden zijn:

Mw. Orphaline Saleh
Dhr. Herbert Domacasse
Dhr. Anthony Cecilia

ROA kan vanaf heden zelfstandig als stichting functioneren. De komende maanden zullen in het teken staan van het leggen van een solide fundament, het inrichten van een kantoor en het aannemen van personeel. Paula Muns (interim directeur) is verantwoordelijk voor het oprichten/inrichten van de organisatie.

Het streven is dat per 14 november 2011 de nieuwe locatie aan de Kaya Korona # 3 in gebruik wordt genomen.

Paula Muns,

Informatie:

Paula Muns

00599-7852332

Email: p.muns@roacn.com

roa^{cn}
bonaire

Raad Onderwijs Arbeidsmarkt
Caribisch Nederland

MBO na FORMA?

Si, esaki ta posibel. FORMA ta duna e posibilidat pa sigui un estudio di MBO nivel 1. Si bo ta un adulto i bo no tin un diploma di skol sekundario bo por akudí na FORMA. Aki tin posibilidat pa haña un diploma di asistente den e siguiente áreanan:

Asistente di horeka

Asistente di konstrukshon

Asistente kualifiká pa trabou

E estudionan tur tin durashon di un aña. Gastunan pa por sigui e estudionan aki ta mínimo i tin posibilidat pa risibí un kompensashon di finansiamentu pa estudio pa por hasi e estudionan aki. Na final e partisipantenan ta risibí un diploma rekonsé ku kual nan

por halsa nan balor riba merkado laboral. Tambe nan por disidí di sigui studia MBO riba nivel 2 na SGB.

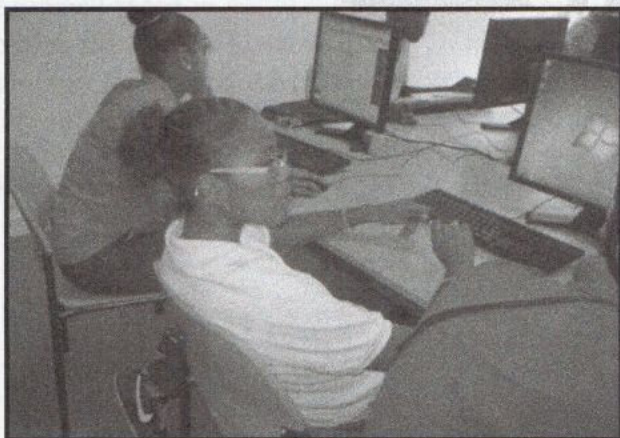
FORMA ta ofresé e estudionan den estrecho koperashon ku MBO di SGB. Pues studiantenan inskribí na FORMA outomátikamente ta bira estudiante di MBO SGB. E lèsnan di práktika lo wòrdu duna tambe riba tereno di SGB. Tur lès di teoria ta wòrdu duná na e edifisio di FORMA, kompletamente renová i ekipá ku fasilidatnan moderno den un ambiente sumamente agradabel na Kaya L.D. Gerharts 15.

Forma ta duna hopi atenshon na e parti soshal emoshonal di

partisipantenan. Den koperashon ku instansianan di gobièrnu Forma ta planeá plannan di desaroyo dependiendo di kada kandidato. Tur esaki pa garantisá ku kada partisipante por pasa nan aña eskolar ku éksito.

Tur partisipante na FORMA ta pasa un prueba pa sa unda nan mester di yudansa èkstra den e áreanan di lesa, skirbi, idioma i matemátika.

Pa sigurá bo futuro i esun di bo famia, pasa na FORMA, pasobra ku FORMA bo ta studiando pa futuro!!

From the desk of

Soraida Mensche

Coördinator SBO Leertrajecten

Kaya L.D. Gerharts 15

Kralendijk, Bonaire

Tel. 717-6949 • ext. 1101 • Fax. 717-6940

E-mail: soraidamensche@fundashonforma.com

De economie van Bonaire is zich snel aan het ontwikkelen en biedt talloze handelsmogelijkheden, alsmede uitdagende plaatsingsmogelijkheden voor onze jonge professionals.

De bankierssector vormt in deze commerciële sector geen uitzondering; aangezien zij een belangrijke rol speelt in de economische groei van Bonaire is men bewust geworden van het belang voor een goede wervingsprocedure en de implementatie van een degelijke Human Resources strategie.

Tegenwoordig worden er hogere eisen gesteld aan de werving & selectie procedures aangezien er een grotere behoefte is aan hoog gekwalificeerde en ervaren professionals, in het belang van het behoud van een concurrerende positie .

Er bestaat echter een onjuiste op-

vatting dat er binnen de bankierssector alleen financieel gerelateerde plaatsingsmogelijkheden zijn. De banken bestaan tegenwoordig uit meerdere sectoren van gelijkwaardig belang: Legal, Human Resources, Security en IT, om maar een paar voorbeelden weer te geven.

De bankierssector is altijd op zoek naar professionals, zoals: Account Manager, Legal adviseurs, Auditor, Customer Service Representative, Human Resource Officers, Secretaresse, Data Entry Operator, Verkoopvertegenwoordigers, Beveiligingsambtenaren, Tellers en Accountants, allemaal op algemeen, supervisory & management niveau.

Tegenwoordig mikken banken op Bonaire niet alleen op concurrerende voordelen met betrekking tot educatie en/of ervaring

van de jonge professionals maar zijn ze ook op zoek naar professionals die daarnaast over de volgende kwaliteiten beschikken: cultuurgevoelig; talen beheersen; openstaan voor verandering en beschikken over leiderschapskwaliteiten. Daarnaast biedt de bankierssector als gevolg van de economische veranderingen plaatsingsmogelijkheden in selectieve gebieden. Tengevolge van de economische uitdagingen zal de Bank bijvoorbeeld verplicht zijn om financiële adviseurs, met kennis op het gebied van micro & macro economie aan te nemen. Ook dankzij het feit dat de cliënten tegenwoordig meer technologisch georiënteerd zijn, komen er meer vacatures vrij in de IT sector. De economische groei kan echter ook een negatieve invloed hebben, waar-

Vervolg op pagina 9 >>>>>>>

Bo Banko Amigu ta inbertí den futuro.

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK (BONAIRE) N.V.
www.mcbbonaire.com

“Pa mas ku 49 aña, MCB Bonaire ta forma un parti klave di e komunidad Boneriano.

Komo partner den un desaroyo sano, nos ta inbertí konstantemente den e rekursu mas importante di nos isla: Nos hendenan. Ora Bo skohe pa un karera serka nos, Bo por ta sigurá di un doño di trabou ku tin Bo adelanto personal na pechu. Ta pesey nos ta forma un Tim Ekstra-ordinario”

Bo Banko Amigu - úniko!

Kaya Gob N. Debrot 70 - Bonaire, Dutch Caribbean - Tel (599) 715-5536 - Email hrd@mcbbonaire.com

Docent (op Bonaire)

Als je tegenwoordig op feestjes en verjaardagen vertelt dat je in het onderwijs werkzaam bent, word je vaak wat meewarig aangekeken. Mensen hebben met je te doen en het ligt op hun tong om je voor gek te verklaren en je sterkte te wensen. Het idee leeft dat werken in het onderwijs vroeger en roeping was, een baan met aanzien. Op het bordje naast je voordeur stond, net als bij advocaten of dokters, je beroep vermeld. Tegenwoordig kan het beroep van docent, zo op het eerste gezicht, op weinig waardering rekenen. Leerlingen hebben altijd een weerwoord en ouders stellen eisen die soms onredelijk overkomen.

Is er nu werkelijk zoveel veranderd of verlangen we terug naar iets dat voornamelijk in onze herinnering bestaat? De docent van nu is ontegenzeggelijk nog steeds iemand met een roeping maar ook iemand die zijn baan professioneler oppakt dan vroeger. De hele maatschappij is verzakelijkt, daar is het onderwijs geen uitzondering op.

Specifieke eigenschappen

Iemand die de lerarenopleiding gaat volgen, moet van vele markten thuis zijn. Hij moet flexibel zijn en kunnen relativiseren. Hij moet het geduld kunnen opbrengen om iedere leerling individueel te helpen. Natuurlijk geldt dat overal ter wereld maar de overstap naar een school en dus een leven aan de andere kant van de wereld, in ons geval Bonaire, moet niet onderschat worden. Je geeft de zekerheden van thuis op en neemt een stap in het ongewisse. Je moet je inleven in de cultuur van de eilandbewoners en je zult je manier van lesgeven moeten aanpassen. Je moet je inspannen om het Papiaments onder de knie te krijgen, terwijl je het al zo druk hebt.

Wie over deze specifieke eigenschappen beschikt, krijgt er veel voor terug. Een warm eiland, niet alleen qua temperatuur, maar ook qua omgang met elkaar. Een school die hard op weg is om het predicaat voldoende te krijgen, maar nog een lange weg te gaan heeft om tot het rijtje van 'goede'

scholen te worden toegelaten. Het meewerken aan deze veranderingen is een prachtige uitdaging en kan veel voldoening schenken. Op de SGB heeft een docent de mogelijkheid om aan zijn eigen toekomst te werken. Wie beschikt over de juiste competenties en de juiste instelling kan een snelle groei doormaken binnen de organisatie. Ieder jaar opnieuw heet de SGB vele nieuwe docenten welkom, docenten uit alle vakgebieden. Wie rond de jaarwisseling een sollicitatiebrief schrijft heeft een goede kans om na de zomervakantie tot de nieuwe collega's te behoren. Net als in het Europese deel is er veel behoefte aan bevoegde mensen voor de vakken economie, wiskunde en techniek, maar zijn de kandidaten met een lampje te zoeken.

John van 't Hoff,
Algemeen directeur SGB

<<<<<<< *Vervolg van pagina 8*

door de criminaliteit toeneemt en er meer vraag is naar gespecialiseerde veiligheidsambtenaren. Als laatste zien wij een toenevende groei in de Human Resource sector aangezien men bewuster is geworden, dat de mens de belangrijkste bezitting is van ieder bedrijf.

Concluderend kunnen wij vaststellen dat de banken op Bonaire behoefte hebben aan professio-

nals die over de bovengenoemde kwaliteiten beschikken. Wenst U zich ook bij de bankierssector aan te sluiten of bent U geïnteresseerd om een opleiding te volgen zodat U in aanmerking kan komen voor plaatsing in deze sector, en beschikt U over het juiste profiel, zoals hierboven omschreven dan willen wij U graag motiveren voor deze richting te kiezen. Het is een uitdagende sect

le voordelen biedt ten opzichte van andere sectoren in onze samenleving, met attractieve sociale voorwaarden en waarbij de mens centraal staat,

Rudy Gomez,
Vereniging van Bankiers

University of Aruba

The University of Aruba (UA) is a small unique university or can be referred as an academic institution with interactive classes and lots of individual attention given to each student. At the UA, both faculty and staff work to provide a positive learning environment through mutual respect and a shared vision of providing quality education. The UA environment encourages intellectual exchange among students and professors in a friendly and informal atmosphere.

Located in the historic La Salle Building in front of the post office in downtown Oranjestad, and at our satellite office at the Apex Building on L.G. Smith BLVD #158.

The Four Faculties of the University

The University of Aruba currently offers four degree programs or Faculties in: Law; Accounting Finance & Marketing; Hospitality, Tourism Management & International Studies; Arts & Science; (Studies: Social Work & Development and Organization, Governance & Management)

These Faculties offer educational programs and research activities, as well as services to society.

Each Faculties is led by the Dean, while the Faculty Council, with a representation of lecturers, students and administrative staff, forms the faculty board. The academic staff consists of full-time and part-time lectures and professors. The ratio of teaching staff to students allows for small classes and plenty of individual student guidance.

Student Organizations

While academic is the primary area of concentrations, the UA gives students at the University the possibility to “unlock “their creativity and potentials at the UA. We recognizes that time spent at the UA is also an opportunity to make new friends and gain new life experiences. The Faculties together with the Office of Student Affairs offers support to five student organizations. They are: Student Council (i.e.), Circle K service club, Parlamento Huvenil, Sports club and the ZN magazine team. Students are encouraged to get involved with as

many opportunities the University has to offer and explore their talents

How can you contact us?

If you are interested in studying at the University of Aruba there are many ways to get in touch with us. You can get to know us online via our website and Face book, or visit us in person at open days which will be held in April.

Visit our website www.ua.aw for program information, registrations fee and all other practical information.

For news chat and events join our group on Face book (University of Aruba, OSA)

Tel: 5889946 ext. 255 or ext. 256 or email us at : osa@ua.aw/
info@ua.aw

Are you ready for the challenge?

If so, then we hope to welcome you at the beginning of the new academic year as a student at the University of Aruba. Remember, a bright future begins with a quality education and we are here to assist you in achieving your goal.

*Studying at the UA,
The perfect Choice!*

University of Aruba

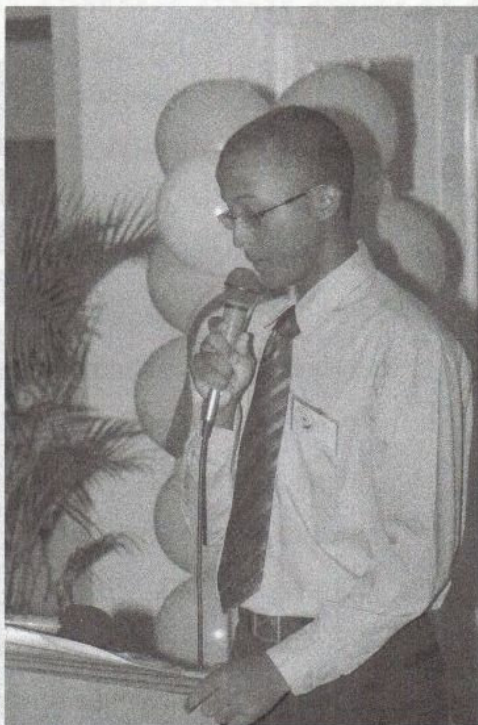

Ik zal me even voorstellen voor de lezers die mij nog niet kennen. Mijn naam is Daury Jansen en ik studeer momenteel Bedrijfsinformatietechnologie, een brug tussen bedrijfskunde en informatica, aan de Universiteit Twente. Ik woon zelf op de campus van de Universiteit en ik heb het er erg naar mijn zin. Er is heel veel veranderd in een korte tijd en daarom wil ik als student de toekomstige studenten aanmoedigen en een beetje van mijn ervaring met jullie delen.

Een belangrijke datum breekt aan; de Studie- & Beroepenmarkt. Een middagje waarin je veel informatie kan krijgen. Voor de meeste studenten op Bonaire is het misschien moeilijk om even snel een bezoekje te brengen aan hun toekomstige opleidingsinstituut, daarom is de Studie- & Beroepenmarkt ook zo nuttig. Wat ik gemerkt heb is, dat je nooit te vroeg kan beginnen. Hoe beter je jezelf op de hoogte stelt van alle keuzemogelijkheden, des te betere keuze je kunt maken.

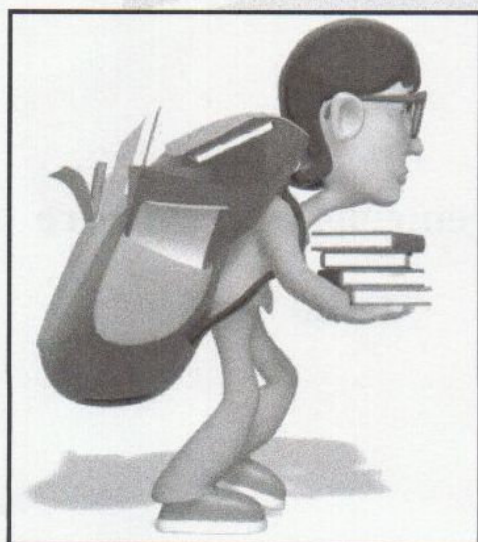
Het is eigenlijk wel verbazingwekkend hoe snel de tijd gegaan is. Gisteren zat ik nog met mijn klas les te volgen en nu met een man of 600 in een collegezaal. Naar Nederland verhuizen bete-

kent een ander cultuur, ander weer, andere mensen. Maar dit kan ook gelden voor andere plekken die je kiest; Je vertrekt vanuit het vertrouwde Bonaire en je ouders vertrouwen erop dat het goed komt door de waardevolle levenslessen die ze je hebben bijgebracht. Dit is dan ook volgens mij de grootste verandering; je hebt je ouders niet meer dichtbij. Dit zorgt ervoor dat je heel veel zaken zoals budgetplanning, koken en zorgverzekering, zelf moet regelen. Het kan in het begin moeilijk zijn, maar met de juiste tips kom je een heel eind.

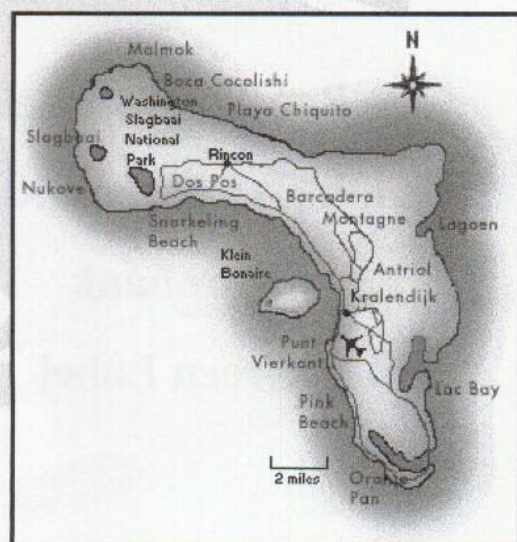
Wees niet bang om vragen te stellen, dit is zeer belangrijk want Universiteit of HBO/MBO is even wat anders dan de middelbare school en het is iets waar je even aan moet wennen. Het is misschien moeilijker een vraag te stellen in een grote collegezaal, maar als je het doet merk je dat de hoogleraar belangrijke punten naar voren brengt en dat je ook actief met de les meedoet. Het maakt niet uit waar of wat je gaat studeren, belangrijk is dat je discipline hebt en altijd je best blijft doen. Het keuzeproces kan nog ver liggen, maar het is essentieel dat je kiest wat je echt leuk vindt. Je zult snel merken dat er in een opleiding vakken zijn waar je meer moeite mee hebt, net zoals op de middelbare school. Maar zelfs die vakken kan je gemakkelijk halen door altijd naar colleges te gaan en actief bezig te zijn met de stof. Als laatste tip geef ik mee om niet bang te zijn voor veranderingen. Studeren kan erg leuk zijn en er komt nou eenmaal een dag dat je het huis verlaat om je eigen toekomst te bouwen en uiteindelijk wat te kunnen bijdragen aan *nos dushi Boneiru*.

Ik wens jullie veel succes in het keuzeproces en misschien tot ziens!

Daury Jansen,
Ex-leerling SGB

Bonaire

Studie- & Beroepenmarkt Bonaire 2011

overzicht bedrijven, opleidingen, instellingen

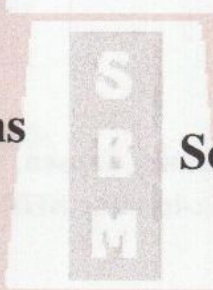
Universiteit van Aruba	Aruba	Landstede	Nederland
Ban Boneiru Bek	Bonaire	Maastricht university	Nederland
Bonhata / TCB	Bonaire	Maduro & Curiel Bank N.V.	Bonaire
Brandweer Caribisch Nederland	Bonaire	New Horizons	Curacao
Christelijke Hogeschool Ede	Nederland	NGO platform	Bonaire
De Haagse Hogeschool	Nederland	Openbaar Lichaam Bonaire	Bonaire
Divi Flamingo	Bonaire	PrivePro	Bonaire
FINEB / DUO	Bonaire	RCN	Bonaire
FKPD	Bonaire	RK. MTS	Curacao
FORMA	Bonaire	SGB MBO	Bonaire
Fundashon Mariadal	Bonaire	Stichting Krusada	Bonaire
Fundashon Rosa di Sharon	Bonaire	Stichting reclassering	Bonaire
GiRO bank	Bonaire	STINAPA BONAIRE	Bonaire
Hogeschool INHOLLAND	Nederland	Studiekeuze 123	Nederland
Hogeschool Rotterdam	Nederland	TEMPO Bonaire N.V.	Bonaire
Kooiman BV	Curacao	TIO	Nederland
Korps Politie Caribisch Nederland	Bonaire	Universiteit Leiden	Curacao
Kustwacht Caribisch gebied	Curacao	UNA	Curacao
KvB Kennis voor Bonaire	Bonaire	WEB N.V.	Bonaire
Kamer van Koophandel	Bonaire		

Studie- & Beroepenmarkt Bonaire 2011

overzicht sponsors

Ban Boneiru Bèk
Flamingo Communications
Girobank
Green Label

MCB
Scholengemeenschap Bonaire
Telbo

Bonaire

2011 SBM MAGAZINE

8e Studie- & Beroepenmarkt Bonaire

Studiekeuze is niet eenvoudig!

Elk jaar komen leerlingen weer voor de vraag te staan: "Welke studie moet ik kiezen?" En: "Wat houden de studies in en wat wil ik nou eigenlijk?"

Een goede studiekeuze is belangrijk. Gelukkig hoeft de leerling deze keuze niet alleen te maken. Ouders, decaan, docenten, mentor, vrienden, websites, onderwijsinstellingen en beroepsbeoefenaars kunnen je allemaal helpen in je keuze. Als je je goed voorbereidt heb je meer kans van slagen in het kiezen van je vervolgopleiding. Wij hebben de Studie- en Beroepenmarkt georganiseerd om je te helpen in het maken van je keuze voor een vervolgopleiding en hebben dit jaar als motto:

Estudio ta lusa mi kaminda di profeshon

Op de Studie- en Beroepenmarkt hebben wij instanties, bedrijven en onderwijsinstellingen bij elkaar gebracht om de leerlingen te informeren over de mogelijkheden en om ze op deze manier te helpen een weloverwogen keuze te maken voor een vervolgopleiding. Voor het vierde opeenvolgende jaar brengen wij het SBM Magazine uit. Op de site www.banboneirubek.com onder het kopje "studenten" kun je meer lezen.

Wij hopen dat je veel leesplezier zult hebben en dat de artikelen je zal informeren, motiveren en helpen bij het maken van je keuze voor een vervolgopleiding.

Commissie SBM Bonaire 2011

INHOUD

1. Studiekeuze is niet eenvoudig
Voorwoord SBM-commissie
2. Beste Student...
Shendrich Obispo
3. Estudio ta lusa mi ...
Lilian Paula-Crestian
4. Op weg naar de start-...
Gemma van de Linden
5. Beroepsonderwijs op Bonaire
Janita Monna
6. ROA
Paula Muns
7. MBO na Forma?
8. De economie van Bonaire
Eddy Gomez
9. Docent (op Bonaire)
John van 't Hoff
11. Het studentenleven begint
Daury Jansen

SPONSORS:

SGB

Flamingo Communications

Green Label

Telbo

MCB

Ban Boneiru Bèk

8e Studie- & Beroepenmarkt Bonaire

Zaterdag
19 november 2011
13:00 - 18:00 uur
Entree: gratis

„Estudio ta lusa mi kaminda di profeshon“

Locatie: Jona Bonaire (kava Lib. Simon Bolivar #16)
met scholen en bedrijven uit: Bonaire, Nederland, Aruba en Curacao

Beste student...

Je bent nu op een punt in je leven beland dat je belangrijk keuzes moet maken met betrekking tot je toekomst en loopbaan. Vragen zoals, wat zijn mijn doelen in het leven, welke studie wil ik volgen, waar wil ik studeren en wat voor toekomstige baan heb ik uiteindelijk voor ogen. Allemaal vragen die door je hoofd kunnen dwalen. Het is een proces waar iedereen ooit eens mee te maken heeft gehad.

De meesten kiezen doorgaans voor een studieloopbaan, ze studeren af en gaan werken bij een reguliere werkgever. Maar het kan ook anders. Namelijk het zelfstandig ondernemerschap! Waarom ondernemer worden? Ondernemers zijn de drijvende kracht achter elke economie. Zelfstandig ondernemerschap levert een belangrijke bijdrage aan de economische groei, werkgelegenheid en innovatiekracht

van elk land. In de eerste plaats is er een direct werkgelegenheidseffect. Nieuwe bedrijven verschaffen werkgelegenheid aan zowel ondernemers als werknemers.

Ten tweede is de ontwikkeling van het aantal startende ondernemers belangrijk voor de werkgelegenheidsontwikkeling en de prestaties van bestaande bedrijven. Nieuwe bedrijven geven impulsen aan de concurrentie, houden bestaande bedrijven scherp en dwingen deze mogelijk ook tot innovatie. Er is daarom niet alleen een directe relatie tussen ondernemerschap en groei, maar starters zorgen ook indirect voor innovatie en economische groei.

Daarnaast biedt het zelfstandig ondernemen tal van voordelen voor jezelf, zoals:

- ◆Bepalen wanneer en waar je werkt;

- ◆Zelf richting geven aan je leven en je eigen ambities bepalen (eigen baas);
- ◆Je eigen inkomen verdienen;
- ◆De kick en voldoening van zelf gecreëerd succes.

Sinds 10 oktober 2010 staat Bonaire voor een nieuwe start als bijzonder gemeente van Nederland. Een start op een nog relatief open markt met veel kansen en groeimogelijkheden. Hou er wel rekening mee, dat ondanks dat het een relatief open markt is, het geen gemakkelijke markt is. Sleutelwoorden om op deze markt te overleven dienen te zijn: Innovatief en creatief ondernemen. Nu meer dan nooit heeft Bonaire behoefte aan vooral jonge innovatieve ondernemers die een succesvol bedrijf starten maar tegelijkertijd ook bijdragen aan een welvarend en duurzaam Bonaire.

Vervolg op pagina 3>>>>>>>

Girobank Scholarship
Edukashon ta e vabi pa éksito

Bo a pensa kaba kiko bo ta bai hasi e próximo año eskolar? Konsiderá un beka di Girobank!

Komprometé ku bo! Pa mas informashon yama: 433 99 99 Faks: 461 78 61 Adrès elektróniko: info@girobank.com www.girobank.an